

NGSDRUCKSACHE,

Рік II. ч. 32. (188) Субота 15. лютого 1941. Ціна 30 сот.

...ські вісті

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39 РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81	„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung. Administration; Reichsstrasse 34. Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.	ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном: місячно . . . . . . 6 зол. Курс 1 нім. марки — 2 зол. 5 чеських корон — 1 зол.

Владика Палладій у Ґубернатора Фішера

ВАРШАВА. — У вівторок, 11. лютого ц. р., прийняв ґубернатор варшавської області д-р Фішер варшавського архиєпископа та митрополита Автокефальної Православної Церкви у Генеральному Ґубернаторстві Дениса й Владику Палладія, що його висвятили минулої неділі, 9. ц. м., та ввели у його церковний уряд єпископа краківської та лемківської дієцезії. Приявні були при тому: керманич відділу внутрішніх спр. в уряді шефа области — державний радник д-р Кляйн та керманич відділу населення й опіки — адв. Авервальд. Метою цього прийняття була заява відданости, що її склав єпископ Палладій.

З доручення Ґенерального Ґубернатора ґубернатор д-р Фішер прийняв заяву Преосвященного Палладія. У своїй заяві новий Владика прирік Ґенеральному Ґубернаторові відданість та вірність і запевнив, що Він сам буде вірно виконувати закони й накази Ґенерального Ґубернатора та постійно дбатиме, щоб також і духовенство його епархії з такою самою відданістю та вірністю шанувало та виконувало згадані закони й накази.

Ґубернатор д-р Фішер подякував в імені Ґенерального Ґубернатора за заяву відданости й вірности та висловив надію, що єпископ Палладій так кермуватиме Православною Церквою в лемківській епархії, як це відповідає державним потребам Ґенерального Ґубернаторства і як цього вимагає інтерес меншин. Дальше зазначив Ґубернатор, що німецька влада охоронятиме й піддержуватиме працю Єпископа. Колишній польський уряд гнобив меншини, що з них переважно складається Автокефальна Православна Церква та не дозволяв, щоби самостійно розвивалося її релігійне життя. Навпаки — німецька влада Ґенерального Ґубернаторства вважає своїм завданням так діяти, щоб релігійне життя меншин розвивалося свобідно.

Після обміну заявами, ґубернатор д-р Фішер перейшов до свобідної гутірки з обома Владиками.

*

При цій нагоді подаємо, що **нововисвяченого Владику Православної Церкви Палладія підніс Митрополит Денис до ступня архиєпископа**, про що довідалися вірні з вдоволенням підчас св. Літургії Івана Золотоустого в неділю 9. лютого ц. р.

13 кораблів пішло на дно

ЗБОМБАРДУВАННЯ СУЕЗЬКОГО КАНАЛУ

БЕРЛІН, 13. II. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:**

Продовжуючи свою акцію проти британських транспортів, що пливуть під конвоєм на захід від побережжя Портуґалії, німецькі підводні човни й далеколетні літаки — як про це повідомляли вже надзвичайні комунікати — та воєнні німецькі кораблі, які оперують на водах Атлянтійського океану, заатакували ворожий транспорт, що плив під конвоєм. **Підчас акції вдалося затопити 13 ворожих торговельних кораблів**, у тому кілька великих пароплавів з вантажем воєнного матеріялу для Англії. Атака довела до розпорошення конвою. Підчас атаки на військові обекти над берегами Темзи і при гирлі ріки Набде боєві літаки скинули бомби на один з доків і на полеві укріплення. Озброєні стежні літаки заатакували з успіхом торговельний корабель біля північного побережжя Шотляндії і стежний корабель біля полудн.-східного побережжя Англії.

Далекострільна артилерія обстрілювала вдень і вночі військові обекти в полудневосхідній Англії.

На терені північної Киренаїки обкидали німецькі літаки бомбами важкого калібру британський військовий табор та військові обекти. На одному з летовищ в околиці Бенґазі скинули вручно бомби на літаки, що стояли на землі. Скорострільним вогнем і бомбами розігнали самоходові кольони. Бомбовики заатакували летовище Люка на Мальті. Підчас повітряних боїв ворог утратив 3 літаки типу Гюрікен.

Від половини січня нім. літаки атакують з успіхом Суезький канал. У цих сміливих акціях летунство обкидало бомбами залізничі шляхи й портові обекти каналу. Крім того — як повідомляють стежні літаки — затоплено два торговельні кораблі, що вистають з корита каналу. Одночасно стверджено — на основі фотоґрафічних світлин з літака — скупчення багатьох кораблів на північ і на полудне від затоплених кораблів, що спричинили поважне обмеження і труднощі у плавбі на каналі. Один з підводних човнів зістрілив учора на Атлянтійському побережжі британський бомбовик. Ворог не переводив минулої ночі налетів ні на терен Німеччини, ні на окуповані терени. Три німецькі літаки загинули.

Румунський посол покидає Лондон

БУКАРЕШТ, 13. II. — Румунська преса оголосила в четвер 13. ц. м. урядовий комунікат про те, що румунський уряд відкликав свого посла з Лондону.

Дарлян наслідником марш. Петена

ЖЕНЕВА, 13. II. — Маршал Петен підписав конституційний акт, що на його основі адмірал фльоти Дарлян іменований наслідником марш. Петена на становищі голови держави, якщо цей не зможе виконувати цього уряду. Якщо адмірал Дарлян не зможе обняти це становище, рада міністрів вибирає голову держави більшістю голосів.

Чи є в нас гроші на поміч студентам?

Від кількох місяців на сторінках української преси обговорюють у різних формах справу пляново̄ї допомоги українському студентству, при чому стверджують одно: що понад 840 (вісімсот сорок) українських студентів хоче студіювати, має до цього потрібні кваліфікації, молодечий запал та охоту до праці, а бракує їм лише „дрібниці", а саме — матеріяльних засобів. Прийшли люди до висновку, що помогти їм може лише власне громадянство збірним зусиллям, масовою жертвенністю.

Бо чи можемо допустити до того, щоб 840 молодих, ідейних людей змарнувалось та не здобуло високошкільних кваліфікацій, що їх потім використали б для добра власного народу, — лише через байдужність власного громадянства.

На заклик країнського Центрального Комітету, чи пак Комісії Д. У. С. відгукнулись численні одиниці й то так багаті, як і бідніші та зложили свої жертви, чим доказали, що доля українського студента та одночасно майбутність власного народу їм не байдужа та що в нас діє інстинкт самозбереження. Однак дотеперішні впливи направду малі у порівнанні до потреб. Як поінформовують, вплинуло досі жертв коло 20.000 зол., що є дрібною частинкою того, що ми повинні та що можемо зложити.

Приймім, що утримання 840 студентів буде коштувати річно 1 міліон золотих і тому киньмо клич, що на допомогу українському студентству мусимо зібрати один міліон золотих. Вправді до цього треба зужити багато енергії, напружити всі сили, але направду ціль така благородна та гарна, що варта для неї все посвятити. Ціль: мати в майбутнім 840 висококваліфікованих фахівців з різних ділянок науки й життя, це завдання гідне всіх зусиль та заходів.

Дехто з песимістів може перестрашитись ґльобальної суми „один міліон", сумніватись в успішності збірки та рівночасно в доцільності самої акції, думаючи, що наше громадянство в ніякому разі не в силі такої суми скласти, бо інтеліґенти бідні, а місцеве населення у поважній частині мало свідоме. Однак такий песимізм несправедливий. Хочу подати декілька способів, як змагати до зреалізування наміченої збірки.

Засадою повинна бути не одноразова жертва, але оподаткування себе на 6—8 місяців, на час шкільного року. Цього обовязку не можна викупитись одноразовою жертвою, але постійними жертвами. Жертвують не лише найзаможніші, але загал громадянства самооподаткуванням на руки збірщиків по селах чи містечках, через УДК до УЦК. Треба вже тепер зробити виказ зложених жертв поодиноких міст та округ чи повітів, щоб виказати, чи всі УДК хоч в мінімальній частині виконали той свій обовязок, бо Комісії Допомоги Українському Студентству всюди існують. Треба довести до того, щоб поодинокі се-

ла, міста, Делеґатури та УДК розпочали благородні змагання за першенство у збірці.

Для тої цілі варто виректися неодної приємности, а щоб не зробити громадянству прикрости, то пропоную щось скромніше: обсервуючи головно тут із прикрістю, як загал нашого громадянства, навіть високоідейна молодь, люди, які роками признавали інші засади, люди, які витерпіли роки тюремного життя, знущань у Березі і поліційних тортур, навіть середнешкільники, навіть юнацтво („Жахливе мемето" Я. Р. у „Краківських Вістях"), навіть зорганізоване українське жіноцтво (головно інтеліґентне по містах, бо по селах на щастя тої язви ще нема), навіть молоді дівчата, як усі ці верстви почали масово курити і то все й усюди, в кожному часі і кожному місці, ледви не у церкві — дійшов я до висновку, що ми напевно видаємо на цю приємність і на той наліг поважної суми. Можна зробити відразу такий приблизний образок:

Зпоміж нашого населення в Ґен. Ґубернаторстві з числі 744.000 курить що пята одиниця, або 150.000 осіб, які прокурюють найменше по 50 сот. денно (більшість по 1—2 зол., але беру границю мінімальну), себто денно 75.000 зол. (сімдесятпять тисяч золотих). **А на студентів ми при великім зрозумінні справи, великій ідейности та пляновій пропаґанді зложили за 2 і пів місяці всього 20.000 зол.**

За тиждень прокурюємо 525.000 зол., за місяць 2 мільони 250.000 зол., а річно кругло 27 мільонів (двадцять сім мільонів золотих) і то ми, бідні, і то в малій частині нашої національної збірноти.

Хто бере папіроску до вуст, нехай призадумається над тими цифрами, нехай не легковажить собі цього!

Пропоную, хто не курить, хай бодай половину заощаджених на куренні грошей складає на допомогу українському студентству, — хто курить — хай складає половину того, що прокурює.

Лютий був завсіди місяцем протиалькогольної та протинікотинної боротьби у цілому світі й у нас. У цьому місці можна передумувати проблеми — видаткування мільонових сум на непродуктивні ціні, звязані з особистою звичкою та налогом. Але рівнож український студент мусить нести дальше абстинентський прапор, що його досі сильно тримав, щоб громадянство не могло закинути, що студентство зложені гроші зуживає на алькоголь та нікотину.

М-р М. Ценко.

Над змінною книжкою дипльоматії

(Від нашого кореспондента)

Берлін, в лютому 1941.

Великі переміни в американській дипльоматії відбились гомоном по всьому світі. Всесвітня прилюдна опінія бачить у них підготову „відповідних людей на відповідних місцях", у звязку з подіями, що їх чекає світ у 1941 році. Але й на перемінах серед берлінського дипльоматичного корпусу можна студіювати (може ще краще, як на американських), всі фази політичних подій великого стилю, можна знайти багатий матеріял до рефлексій над змінливістю сучасної політики.

Саме тепер вийшла по довшій перерві „книжка-виказ членів дипльоматичного корпусу в Берліні", яка звичайно появлялася в листопаді й квітні кожного мирового року. В порівнанні з попередніми випусками має ця книга багато змін, будучи наче дзеркалом европейських метаморфоз за останнього півтора року. На початку 1941 року, що — за словами канцлера Гітлера — буде переломовим роком війни з Англією, істнує в Берліні 11 амбасад, 29 посольств та один постійний заступник інтересів. Перед війною, в квітні 1939 року, було тут 15 амбасадорів, 37 послів і двох заступників, що репрезентували в німецькій столиці інтереси своїх народів, держав, монархів та урядів. Воєнні події й великі зміни на державно-територіяльній европейській карті відбилися також на складі берлінської чужинної дипльоматії. Разом з вибухом війни виїхали з Берліна амбасадори Польщі, Англії та Франції, а крім них посли Іраку, Південно Африканської Унії і Єгипту. Трьох перших дипльоматів згадують ще й досі в Берліні, бо їхні призвища появляються разраз у звязку з різними історично-політичними публікаціями та щораз новими ревеляціями.

Колишній польський амбасадор у Берліні, Ліпський, славився тут... найкращим вином, яке стояло в пивницях посольства при Курфірстенштрассе. 49-літній, з мяким жіночим голосом, належав він до тої верстви польської інтеліґенції, що жила виключно з держави. На початку своєї діяльности дістав лицарське відзначення найбільшого польського ордеру за працю над устійненням польських східних кордонів, пізніше ж від 1927 р. брав участь у всіх польсько-німецьких переговорах. Після підписання пакту про ненапад, Ліпського, *цілком зрештою* пересічного дипльомата, піднесли до ступня амбасадора. Намагався він грати в Берліні велику ролю. Супроти найнезамітнішого з усіх своїх гостей був польський достойник так перебільшено ввічливий, що аж дивував усіх своєю нещирою рутиною. Цей саме Ліпський сказав останнє польське »ні« пізнім вечором 31. серпня 1939 року, коли німецький міністр фон Рібентроп спокійно запитував, чи амбасадор має повновласті вести переговори про мирову полагоду розпаленого конфлікту. Переїхавши через Швайцарію до Франції, вступив Ліпський до польської армії. Після упадку Франції — як повідомили недавно німецькі щоденники — втік до Англії.

Англійський амбасадор сер Невіль Гендерсон, що виїхав з Німеччини через Голяндію 4. вересня 1939 року, забравши з собою до вагону невідлучного собачку, — широко відомий зі своєї дипльоматичної діяльности. Це за його літаком, що двічі літав з Берліна до Лондону, слідкував в гарячі серпневі передвоєнні дні цілий світ. Амбасадор Франції Кулондр, ворог Німеччини, прибув до Берліна просто з московського становища. Всі його політичні рапорти перестерігали Францію перед німецько вигаданою небезпекою. Його діяльність не давала згори ніякої запоруки щасливої розвязки німецько-французьких відносин...

Згодом в дипльоматичному берлінському корпусі прийшли ще й інші зміни. Після вмаршу в Норвеґію німецьких військ мусів покинути Берлін посол того краю, що його король і уряд вороже поставилися до німецької армії. Кілька неділь пізніше така доля зустріла послів Бельґії, Голяндії та заступника Люксембурга. Чергове зменшення дипльом. корпусу прийшло по включенні трьох балтійських держав до СССР. Тоді зліквідували литовське, латишське та естонське посольства.

В останніх часах мали місце також поважні **персональні зміни** в берлінському складі дипльоматів. Ніппон та Совіти вислали сюди нових представників: Москва — заступника Молотова, ам. Деканозова, Ніппон — ґен. Ошіму, який прибуде до Берліна в найближчих днях та який уже раз репрезентував свій край в Німеччині.

Велике політичне значіння цих двох номінацій загально відоме. Цікаво виглядає справа американського амбасадора: містер Вільсон усе ще формально ним є, але на ділі його відкликали. ще надовго перед війною без іменування заступника. Німецька сторона відповіла таким самим протизасобом. Назвище американського амбасадора все ще читаємо в книжці дипльоматів, але це вже не має практичного значіння: в міжчасі цей дипльомат осягнув передбачену границю віку.

Тому, що амбасадорів вичислюють по черзі відповідно до їх літ служби (той службовий час рахується від дня передачі їхніх поручальних листів Фіреровi), повстає такий образ: репрезентант Святого Престолу, папський нунцій Чезаре Орсеніґо головує в дипльоматичному корпусі, як „староста", старостиною є дружина найстаршого з черги дипльомата, тепер — жінка китайського амбасадора. На кінці цієї листи стоять Росія та Ніппон. Між 29 репрезентованими в Німеччині чужинними посольствами зайшли також більші зміни. Перебуває тут м. ін. представник Ірляндії, що одинока з британських доміній проголосила себе невтральною й не забрала свого посла. Румунського посла відкликали недавно до Букарешту, де мав він стати міністром закордонних справ, одначе в міжчасі ґенерал Антонеску змінив цілий уряд і дипльомат не обняв свого становища.

З Францією не має ще Німеччина дипльоматичних взаємин. Війна скінчилась, але мира не підписали. У ваґоні в Компіен заключили лише договір про припинення боїв. Офіційльний контакт Німеччини з урядом маршала Петена відбувається за посередництвом німецької розємчої комісії, при якій урядує представник міністерства закордонних справ: німецький посол в Парижі Абец акредитований **не при Петені, лише при головнокомандуючому німецькими** збройними силами в занятих французьких територіях. Італія, Ніппон і Америка мають в Берліні найбільші політичні місії. Ніппон наприклад має аж 18 військових аташе при амбасаді, іменованих здебільша вже по підписанні пакту трьох. Ролю 19-ти секретарів американського посольства можна зрозуміти легко, пояснюючи її не так німецько-американськими **взаєминами, як тим,** що Америка опікується інтересами англійських громадян у Німеччині.

Так ось цікаво **виглядає найновіша** книжка берлінської дипльоматії. Життя пише в ній частіше, як в будьякий інший. Ніхто не сумнівається, що в цьому році запише воно в цій книжці ще значніші зміни.

КТВ.

ЗНАМЕННА ЗАЯВА.

УОШИНГТОН, 13. II. — Як заявили два ню-йорські сенатори перед закордонною комісією сенату, приступлення до війни З. Держав могло б спричинити домашню війну. Вона почалася б мабуть у Ню-Йорку при сильній співучасти чужинців.

АНГЛІЙЦІ ВТРАТИЛИ 38 ЛІТАКІВ

БЕРЛІН, 13. II. — Згідно з останнім повідомленням німці вістрілили в понеділок та вночі на вівторок 11. II. 5 дальших британських літаків — 4 боеві літаки та один ловецький літак. Таким чином німці знищили в понеділок 38 ворожих машин.

Відень презентує своє мистецтво

ЗАМІСТЬ РЕЦЕНЗІЇ З ОДНОЇ ВІДЕНСЬКОЇ ВИСТАВИ

(Від власного кореспондента).

Відень, лютий 1941.

Відень є не тільки містом незвичайної ввічливости й містом каварень. Поруч усього цього істнує у Відні й розвиваєтся прикметним для Відня стилем мистецтво, що має свої амбіції і свою славетну традицію — і ось недавно мав я нагоду побувати на одній з вистав цього мистецтва. Вистава мала назву „Wien", влаштовувало її „Товариство образотворчих мистців Відня", і проходила вона у відомому „Домі мистців" на майдані Карла.

Уже сам „Дім мистецтва" вказує ззовні, яка його служба. Квадратова будова має копулу з мистецько сплетених листків, крізь які та скляні тафлі внизу продирається сонце безпосередньо у виставову салю. Широкими сходами, поміж дві вази, входите у передсінок, потім звідси на виставу і бачите — над цілою, велитенською салею розтягається полотно; світло, що падає згори, матовіє від цього й затишно-рівно лягає на всі картини. Осередком вистави велика квадратова саля, довкола якої йдуть бічні кімнати, не рахуючи кімнат на поверсі. Скрізь лавки, крісла, тепло й тиша. З місця чуєте атмосферу високої культури.

На виставі зібрали яких 400 творів різної мистецької техніки: олій, темпера, ґваш, акварeля, рисунок, крейда, емалія, бронза, цинк, срібло, слонева кість, ґальванопластика. Найсильніше заступлені деревopит, чорний і кольоровий. Всю виставу обєднувала одна тема: Відень в його краєвидах, закутинах і постатях. Цю тему різні мистці намагалися різно розвязати, нераз дуже штудерним та оригінальним підходом. Поруч творців, що мають уже свою марку й великий дорібок, виставляли й новики-дебютанти.

Що можна сказати в короткій статті про виставу майже півтисячі творів? Оргія кольорів і настроїв вихилялася із сотень рямок, академічно-суворий підхід чергувався на картинах з вибуховою динамікою, що намагалася розсаджувати форми й розкидала смілими мазками та кольорами. Від сентиментальних краєвидів нелегко було глядачам переходити до фраґментарних етюдів та аскетичної ґрафіки. Згори намічена тема казала вибачати деякі полотна, що мали радше льокально-побутову вартість, ґальванопластика межувала інколи може з ремеслом у чімецькій солідності. Хто мав хоч трохи критичного змісту, міг легко виловити з цієї мішанини справжнє зерно і насолодитися стовідсотковими мистецькими творами. Окрему частину вистави творять портрети віденських типів та популярних постатей і відомих віденських візників, каварів та сценічних зірок.

Наш брат, та ще й особисто незорієнтований у німецькому мистецькому світі, не може багато сказати про самих мистців. Поруч нагороджених мистецькими медалями Іґо Печа, Добровского, Прозенбаха, Кіта й Кравзе мало нам говорили такі назвища, як Карлінски, Піпаль, Сімони, Різек, Рузіцка, Врабец, Седлячек? От можна було тільки ствердити, що це добрі, опановані мистці, які вже найшли свій вислів та що їх назвища вказують на славянських старих предків. Молодий мистець М., що проводив мене по виставі, оповідав попри те широко, що з мистцями у Відні зовсім те саме, що бувало й у нас: під притвором храму муз сиділи нераз справжні жреці, а до вівтаря допихалися фарисеї, під матеріяльним оглядом є теж такі, що ледви дають собі раду з буденним клопотом. Проте, говорив мистець М., не можна нарікати на попит на мистецькі твори і сам я бачив — більшість виставлених творів мала карточку „Проданий", хоч ціни розмірно високі. Та бути може, ця догідна для мистецьких творів конюнктура корініться й у тому, що люди гроші заробляють, а війна обмежує змогу закупів обуви, одягів чи золотих речей.

А віденська публика? Вона ходила від твору до твору й захоплювалась милою їх серцю тематикою. Люди вгадували, що саме представляє картина, яка це вулиця і який закуток, а якась бабуся була до сліз зворушена, що на полотні була і її хатина. „Сердечний, добряга, мушу його запросити на обід" — говорила про мистця. Сноби, яких ніде у світі не бракує, приходили показати своє футро, зате справжні знавці не звертали на нікого увагу і з катальоґом в руці пересовувалися від твор до твору, не цікавлючись штудерною ма шинерією, що пересовувала автоматичн рисунки, або якістю срібла на ґальванопля стиці. Багато осіб питало за фотовідби ками творів.

Я виходив з вистави з почуванням гор дости: адже влаштовував колись і на АНУМ свої вистави і хоч не мали вон такої сценерії, як оця, проте мистецьк стояли високо. Був я гордий і за тих на ших мистців, що в нечувано твердих жит тевих умовинах прорубують рильцем т кистю наше імя у мистецький світ і жалі що з чотирьох моїх товаришів, з якими умовився прийти на виставу, не було ні кого.

Ми нераз могли б себе більше ціниті та бути певнішим соїх поглядів, якби на очно переконувалися, що ми — теж Евро па, а що найменш ця остання має ті сам хиби й недотягнення, які ми вважаємо ви ключно українськими.

Анатоль Курдидик.

БОГДАН ЛЕПКИЙ 22)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського)

А Нечаєва:

„Тямлю, як ви колись у Суботові, або в Чигирині таке вигадували, що прямо гинь! Катря велика охотниця була до жартів, так бувало сміється, що мати зацитькувати мусить. »Цить, бо батько почує!« Тямите?"

„Тільки мого добра, що спомини".

„А тепер наша Катря полковниця Виговська, а Виговським не добро в Україні".

„Не добро..." — повторив сердито Босаковський і шаблею стукнув. — „Не добро, та ще ми живемо! Постоїмо за доньок нашого незабутнього гетьмана і за ввесь його рід! Побачимо, чия візьме. Біда лиш, що ваш брат Юрась заплутався в це діло".

„Правду кажете, заплутався він на біду собі і нам. Добрий хлопчисько, тільки легковірний. Дав себе опутати Брюховецькому".

„Чи лиш він? А ваш дядько Сомко, а Цицюра, а Тетеря? Ви про Тетерю забули?"

„Краще б я його й не знала. Осоружний він мені, хоч улесливий і такий ввічливий, що здавалося б до рани його прикладай".

„Тетеря! Ох, цей Тетеря!" — покрутив головою Босаковський.

На блідім обличчі Нечаїхи зацвів легенький румянець.

„Та що там Тетеря! Він чужий. Але рід наш! Подумати: брат на сестер іде, на тих сестер, що так любили його і доглядали в недузі. А ми його й досі жалуємо та не перестаємо любити... Брат... Але залишім це. Надто сумне воно й болюче. Краще розказуйте про себе. Чи не женитеся? А може вже й оженились?"

„Я?" — і Босаковський дивно якось розсміявся у голос. — „Ха, ха, ха! Я й жінка! Мав пес хату, а Босаковський дружину! От і зажартували, пані! Зажартували. Не гадаю я женитися, хоч гадаю, хоч може яка дурна й пішла б за мене".

„Чому дурна?"

„А тому, бо хто я такий нині? Ні рак, ні риба, ні козак, ні шляхтич. Одним словом — невдаха. Не мати мені ані жінки, ні дітей. Я вже собі й небожа підшукав".

„Хто ж це такий?"

„А Борис Крученко, коли чували".

„Сотника Крука син?"

„Цей самий".

„Що в гетьманихи Виговської на покоях служив?"

„Цей. А ви знали його?"

„Видала його в Чигирині".

„Він тепер тут, на хуторі. Не бачили?"

„Може й бачила, та я дивлюся і не вижу. І що ж він?"

„Нічого собі. Гарний козак. А як учора бився, щоб ви знали! Жаль лиш, що влюбився і тепер, мов без душі ходить".

„Чому?"

„Бо дівчина пропала, Маруся Богатьківна, сотника Богатька доня".

„Знаю її. Була в мене в Бихові, від мачухи моєї приїздила, щоб їхати до неї, бо в Бихові гаряче".

„І що? І що?"

З голосів преси

Мутять воду

Про інтриґи англійської пропаґанди на південному Сході Европи пише кореспондент **„Н. Вінер Тагбл."** з Білгороду:

„В останньому часі доводилося нам усе частіш вказувати на нову хвилю англійської пропаґанди, що розкотилася на південному Сході. Все ще грасують по Білгороді англійські летючки в сербській мові, їх поширюють по цілому краю та в білгородському »ероклобі« висвітлюють протинімецькі воєнні тижневики. Це роблення настроїв для Англії проскакує час-до-часу на поверхню, як, напр., в останній статті »Політики«, що вдаряє своїм прихильним проанглійським підходом. Цю статтю присвячено померлому лордові Льойдові, що у свій час спеціяльно цікавився Югославією, задумуючи наглядно, під впливом »сплину«, зробити з Балкану англійську кольонію. »Політика« називає цю людину »одним із найкращих знавців Балкану і Близького Сходу« та похвально підкреслює увагу, з якою той лорд підходив до югославянців. Мин. року відвідав він знову Югославію і користаючи з нагоди, увійшов у тісний звязок з експонентами громадського життя в Білгороді, Аґрамі та Лейбаху. Заснування британського інституту в Білгороді найшло у ньому активну підтримку. »Політиці« було очевидно на руку використати нагоду його смерти для »пропамятної статті«, щоб водночас заохотити Англію продовжувати свої пропаґандивні зусилля в Югославії".

Очевидно, такого рода англійські інтриґи далеко не віддзеркалюють дійсного наставлення Югославії у загальному ході її політики. Це стверджує м. ін. **„Берлінер Берзен Цтґ"** також у кореспонденції з Білгороду, в якій представляє другу сторону медалі:

„Офіційний щоденник »Време« звертається нині доволі виразно проти дипльоматичних і журналістичних махінацій англійської пропаганди, які все більше даються в знаки. Югославія знає прегарно — каже гол. редактор часопису, — де находяться її інтереси, й не потребує ніяких порад та підшептувань. Її шлях визначили ґеополітичні закони та господарські й політичні інтереси. Хто хоче викликувати заколот і сварню в Югославії, той є її ворогом, як, напр., ті чужинці, що висилають у світ з Югославії фантистичні вістки про державу та її сусідів. Ці конкретні випадки з останнього часу... є не тільки зловживанням гостинности, але й провокацією югославянської політики, що діє на шкоду Югославії та її інтересам".

Плян акції проти Ніппону

Америка є все більш невдоволена активністю ніппонської політики на Далекому Сході. Зокрема пішов дуже впоперек американсько - англійським планам дипльоматичний успіх Ніппону у конфлікті між Сіямом (Таї) та французьким Індокитаєм. „Мирова конференція між цими країнами, що відбулася під ніппонським проводом у Токіо — пише „Токіо Ніші-Ніші" — була сильним ударом по американсько-англійській політиці". У звязку з цим довідується ніппонська преса, на основі ... дипльоматичних інформацій, що Америка та Англія почала вже дійснювати плян окруження Ніппону. Цей перстень ворожих сил довкола Ніппону мали б творити: Англія, Чункінґ (противніппонська частина Китаю під проводом Чан-Кай-Шека) та Голяндська Індія.

Плян тої акції, що вже частинно виконується, зясовує за ніппонською пресою токійський кореспондент **„Ноес Вінер Таґблят":**

1) Підтримка Чункінґу грішми, воєнним матеріялом та фаховими дорадниками (військовим дорадником призначено адмірала Ернела, дотеперішнього команданта азійської ескадри; господарським — д-ра Кепри).

2) Америка, Англія, Голяндська Індія та Чункінґ протиставляться спільними силами всяким спробам здійснення ніппонських плянів, які після початкових успіхів у Сіямі та французькому Індокитаї загрожують Филипінам, Голяндській Індії та Сінгапурові.

3) Крім концентрації дипльоматичних сил у Чункінґі, Гонконгу, Банкоку, Сінгапурі та Батавії, приготовляється спеціяльна конференція усіх американських військових аташе на Дал. Сході під проводом амер. адмірала Гарта.

4) Після ліквідації амер. банків і великих підприємств продовжувати започатковану вже евакуацію американських громадян з Китаю.

Ніппонська преса обговорює з обуренням цей плян і закликує Ніппон бути напоготові.

НОВИЙ РОЗГРОМ АНГЛІЙСЬКОГО ЛЕТУНСТВА

БЕРЛІН, 11. II. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Німецькі озброєні стежні літаки здатно поцілили бомбами портові обекти одного з міст на східньому побережжі Англії.

Минулої ночі німецькі боєві літаки заатакували британські летовища та знищили й значно ушкодили кілька ворожих літаків на землі. Німці продовжували закладати міни перед англійськими пристанями.

В районі Середземного моря німецьке летунство успішно атакувало військові обекти на острові Мальти та одну з пристаней на побережжі Киренаїки. Підчас стежних летів устійнили, що у висліді дій боєвих літаків у Суеському Каналі стоять 2 затоплені ворожі кораблі.

Впродовж дня ворог намагався налітати боєвими й ловецькими літаками зайняті прибережні терени в Каналі Ля Манш.

Спроба ворожого налету не вдалася завдяки сильній обороні ловецьких літаків та протилетунської артилерії. Ворожі налети спричинили небагато втрат серед цивільного населення та деякі тільки незначні шкоди в мешкальних дільницях. Підчас цього налету ворог втратив у летунських боях і від вогню протилетунської артилерії 6 літаків. Також не вдалися інші спроби ворожих атак ввечері та вночі.

Вогонь прибережної артилерії сухопутньої армії примусив замовкнути гармати британських воєнних кораблів, що вночі обстрілювали побережжя Фляндрії. Під вогнем німецьких гармат британські кораблі завернули з дороги.

Вночі з 10. на 11. II. ворог обкинув здебільша запальними бомбами 9 місцевостей у Північній Німеччині, між ними і Ганновер. Тут і там спалахнули пожежі, що їх скоро погасили. Ворог не спричинив ніяких втрат ні між обектами воєнної господарки, ні між військовими обектами. Жертвою ворожого налету було деяке число вбитих і ранених між цивільним населенням. Німецька протилетунська оборона виявила себе дуже доброю. Нічні ловецькі літаки зістрілили 8 ворожих машин, протилетунська артилерія зістрілила 4 ворожі літаки.

Артилерія фльоти зістрілила один ворожий літак біля західнього побережжя Норвеґії. Загалом ворог втратив учора в день та вночі 33 літаки.

Пропали 2 німецькі літаки.

„Зі мною й доїхала до Овруча, а тут, як я вам казала, дороги наші розійшлися. Я повернулася назад, а вона поїхала в Чигирин, та чи заїхала — не знаю".

„Спасибі й за те. Все-таки лекше буде шукати. Може де й знайдемо тую безталанну Марусю, а то мій Борис збожеволіє без неї".

„Таке кохання?"

„Ой те кохання!" — і Босаковський так жалібно завернув очима, що Нечаїха мало не скрикнула. — „З кохання", — повторив, зітхаючи. — „І не диво, — молодь! Я також колись, та — пішли мої літа, як вітри круг світа й уже їх не вернути. Ой, ні! Тепер я щастям других радію. Але й тієї радости так мало. Бо скільки то нашого жіноцтва пропадає. Мов буйний квіт вітри з дерев обривають та кидають його всякій наволочі, простіть за слово, під ноги. Який жаль!"

Нараз голос його перемінився.

„Але цур їй, отій лихій долі! Поборемося ще з нею! Поборемося по лицарськи, по молодецьки. Почують ще вороги нашу силу. Зуби свої поломлять, заки нас зїдять, проклятії!"

„Ви то тверді, але ми, жінота?" — спитала Нечаїха, а Босаковський стрепенувся, здригнувся,й дивно якось завернув очима:

„За вас ми й умерти готові. Ви краса нашої землі, її честь і оздоба! Ви..."

Та не докінчив. Довго стримуваний біль, поборов його. Захитався і з дзиґля зісунувся на землю. Бренькнула шабля, стукнула голова об долівку. На цей стук прибігли люди й разом з Нечаїхою взяли його чутити. Не відчиняв повік.

Мов умерлого віднесли до боківки.

X.

Останні птахи відлетіли до теплих країв, а в Уласовім саді останні листки відривалися від гилляк, щоб за ними летіти. Та не залетіли далеко. Поборикалися трохи з вітром і знеможені лягали де-небудь.

„Оттак і ми", — казала Нечаєва, йдучи стежкою від хутора до пасіки.

Тою стежкою вона тепер щодня ходила, туди й назад.

„Вже я мабуть тим ходом до Старого Бихова зайшла би", — думала собі, — „до мого чоловіка".

Стежка була не проста, а вихиляста, бо поміж деревами крутилася. Нечаєвій здавалося, що на скруті її чоловік притаївся і чекає, щоб застукати свою Олесю. Тоді прискорювала ходи, а то й бігла, як колись малою дівчинкою до покійної мами, — бігла, щоб хоча свою срібну тугу там зустріти...

Нечая не було.

„Він у Бихові. Обороняє його. А може..."

І найстрашніші образи виринали перед її очима. Криваві, повні жахливого терпіння.

„Ні, ні! Не допусти до того, Боже! Матінко свята, заступися за нього!"

І довго стояла на стежці з піднесеними до неба очима. Як статуя.

Листки в саду шелестіли. Чи сподівалися вони весною, що з ними осінь зробить?... Олесі до осени життя ще далеко, а що сталося з її мріями дівочими?... Не одно собі уявляла, не одну тривогу пережила тоді, як покійний батько в далекі походи ходив, але те, що тепер переживає, навіть їй у сні не ввижалося.

(Далі буде).

Молодь і виховання

Чесна гра

Перед нами краєві лещетарські змагання в Команчі. Ще цього тижня мають усі найкращі лещетарі Ген. Ґубернаторства зміряться у чесному змагу, мають відбути пробу вислідів своєї цілорічної праці та станути до боротьби з найобективнішим противником — простором. Усіх їх зеднає одна думка, одно змагання — якнайскорше по-конати цього противника, який ставить до всіх однакові обективні вимоги й однакові всім перешкоди. Кожний змагун мусить бути проготований на те, що ніщо не може тих перешкод змінити, що ніщо не зможе їх облегчити чи обтяжити. Лише совісна, послідовна праця, лише сильна воля, сила мязів і серця, будуть рішати про перемогу. Ніякі викрути, ніякі недозволені хопи, ніякі скриті ходи, чи підступи не помогли б змагунові. **Чесна гра і дійсна вартість змагуна вирішать змаг.**

Це основні засновки змагу, це основи характеру кожного правдивого спортовця-змагуна, який діє і живе не лише на змаганнях ,але теж у цілому житті людини. Тимто й важний для нас спорт, тому то фізичне виховання стало необхідною й незаступною частиною виховання молоді.

У фізичному вихованні призвичаюємо молодь опановувати інстинкт боротьби та скермувати його лише на чесну боротьбу. Заставляючи юнака-змагуна до змагу, даємо йому нагоду з одної сторони проявляти ті природні гони, що виступають поруч з інстинктом боротьби, з другої сторони змушуємо його накладати пута на всі свої внутрішні інстинкти. В кожнім моменті, коли він в запалі боротьби послугується нечесним способом і нарушує правило змагу, провідник змагань чи суддя встряває і перериває гру та карає змагун. В той спосіб дорогою дійсних переживнь в реальних обставинах боротьби, частого їх повторювання витворюються потрібні риски характеру.

Життя культурної людини йде таким шляхом, що інстинкт боротьби виступає дуже рідко в первіснім його виді. Люди навіть не здають собі справи з того, як вони поводились би в дійсному опянінні боротьбою, коли інстинкт боротьби виступає у своїм нагім первіснім вигляді. Вони не здають собі справи з його сили і його безоглядности. Через те ті одиниці на нижчому ступні культури, які не панують над своєю волею, не опановуючи інстинкту боротьби, не мають ніякого стриму, ніяких скрупулів, не признають ніяких засад лицарськости, ніяких основ чесної гри. Мало того. Вони забувають тоді про сутню ціль змагу, про ціль боротьби. Вони тоді не розрізняють змагу суперництва від боротьби за взаємне винищення. Їх так далеко опановує інстинкт боротьби, що їх одинокою ціллю є цілковито знищити противника. -- Щоби панувати над інстинктами, треба навчитися їх опановувати, з ними боротися. А це можна осягнути лише дорогою вправ: однаковою фізичною, як духовою культурою, вишколюванням себе фізично й духово.

Змагун, який навчиться на змаганнях опановувати інстинкт боротьби, який навчиться памятати в запалі боротьби про правила боротьби, про правила змагу, про ціль змагу, — буде робити це рівно ж і у приватному та громадському житті. Для нього всюди буде важною засада **чесної гри, засада лицарського суперництва.**

Про це мусять памятати наші змагуни, про це мусять памятати учасники Краєвих Лещетар. Змагань. На них спадає обовязок бути носієм ідеї чесної гри. Вони мусять дати громадянству доказ своєї лицарської чесноти, свого змагового вироблення, і то не лише на змаганнях, але й у громадянському житті. **Там, на команецькій землі, освяченій світлою історичною традицією, має запалати вогонь чесного змагу, вогонь лицарської боротьби.** Так, як колись, коли в Олімпі запалили святі вогні й змагуни з різних сторін сходилися на олімпійські ігрища, і ввесь світ слідкував за діями на стадіоні, так і тепер очі усієї української молоді мусять звернутися на команецький вогонь, уся молодь мусить запалати вогнем чесного змагу й мусить стати на шлях чесного суперництва в праці для кращого майбутнього.

Ярослав Рак.

Краєві Лещетарські Змагання

відбудуться в Команчі пов. Сянік

в днях 14, 15 і 16 ц. м.

Зголошення змагунів приймає У.Ц.К. Знижки на залізницю можна одержати також в У.Ц.К.

Керманич Відділу Опіки над Молоддю і Родиною при У.Ц.К.

Спортові новинки

Лещетарські змагання у Кракові, що мали відбутися за Відзнаку Лещетарської Справности, не відбулися через сильну відлигу. Очевидно, що при 8 ст. тепла не можна було думати про те, щоб осягнути часи, приписані для здобуття відзнаки. Зате відбулися змагання чоти юнаків на шляху 4 км. До змагань стало вісім змагунів, до мети прийшло шість. Перше місце здобув Мацьків у часі 40 мін., другий Горaецький, третій Сілецький.

Міжнародні боксерські змагання Німеччина-Фінляндія виграла Німеччина 12:4. Це вже тринадцяті міжнародні змагання німецьких боксерів, що відбуваються підчас війни.

Плавацькі змагання в галі за першенство Німеччини відбулися в Бресляв і принесли дуже добрі осяги. Між іншими Ані Каппель побила рекорд на 200 м. грудним стилем у часі 2 мін. 58 сек.

Лещетарські змагання за першенство Ґенерал-Ґубернаторства в зложеному зїздобігу (зїздобіг і крутобіг) відбулися в Закопанім при участи 27 змагунів і 2 змагунок. Змагання відбулися в клясі змагунів до 30 літ і в двох клясах старших: до 35 літ і до 40 літ

Гаківкові змагання за першенство Ґенерал-Ґубернаторства відбулися в Криниці при участі пятьох дружин. Перше місце здобула С. Ґ. Криниця, маючи виграні всі чотири гри, а друге Д.Т.С.Ґ. Краків, маючи дві виграні гри.

Зимові Ігрища в Ґарміш-Партенкірхен відбудуться при участи майже всіх держав, що брали участь у Кортіна д' Ампреццо. Крім лещетарських змагань відбудуться совгарські й гаківкові змагання.

Олімпійські Зимові Ігрища, що мали відбутися в 1944 р. в Англії, мабуть будуть перенесені до Італії до Кортіна д' Ампреццо.

Лещетарські змагання за першенство світа

Не зважаючи на війну й воєнні настрої в цілому світі, лещетарські змагання за першенство світа орґанізовані ФІС-ом (Міжнародним Лещетарським Союзом) відбулися правильною ходою в італійській місцевости Кортіна д' Ампреццо. Участь взяло сім держав: Німеччина, Італія, Швайцарія, Швеція, Словаччина, Фінляндія і Югославія.

В зїздобігу мужчин першуном вийшов Енневайн (Німеччина), а в бігу пань безконкуренційна Хрістя Кранц (Німеччина).

В крутобігу (сляльом) мужчин перше місце осягнув Пфайфер (Н.), друге Хіеронні (Іт.), третє Марцеліні (Іт.), четверте Руді Кранц (Н.), пяте Ромінґер (Швайц.), шосте Енневайн (Н.).

У зложеному зїздобігу (зїздобіг і крутобіг) першуном вийшов Енневайн (Н.).

В плоскому бігу на 15 км. перше місце здобув Штерн Дальквіст (Швеція), зате в зложеному бігу (плоск. біг на 15 км. і скок) першуном вийшов Берауер (Нім.), що хоч у бігу мав шосте місце, двома чудовими скоками 56.5 і 57 м. запевнив собі перемогу. Друге місце здобув фінляндець Сальонен, третє німець Острайн.

У бігу військових стеж на 25 км. (дружина зложена з чотирьох змагунів) змагалося сім стеж: Німеччина, Югославія, Словаччина, Фінляндія, Швеція, Італія і Швайцарія. Зараз на початку змагань провідник фінської стежі зломив руку — й далі змагалося лише шість дружин. Чотири кільометри перед кінцем бігу кожна дружина мала зістрілити з віддалі 100 м. три бальони. Швайцарці й італійці зістрілили їх трьома стрілами, шведи чотирьома, а німці й італійці шістьома. У висліді перше місце здобули шведи, друге німці.

В т. зв. „лещетарському маратоні" (плоский біг на 50 км.) ставало 32 змагунів на 45 зголошених. В тому було 10 фінляндців, вісім шведів, пять італійців, чотирьох швайцарців і по двох німців і словаків та один югославянин. Перше місце осягнув Курікалля, Фінляндія, в часі 3:35'.35.8", дальші чотири місця здобули шведи: Бренштром, Дальквіст, Фількунд і Бак. Шосте швайцарець, сьоме і восьме фінляндці, девяте німець Казебахер. Різниця між першим і десятим змагуном виносила 25 мінут.

В суперництві вільних скоків на новозбудованій найбільшій скочні Італії відбулися змагання на закінчення ігрищ. Перше місце здобув фінляндець Ферто 221,5 (скоки 64,5, 75,5 м.), друге фінляндець Ляаксо 220,5 (скоки 67,5, 72 м.), третє швед Зелянґен 218,3 (скоки 63 і 73,5 м.), четверте німець Вайлер 217,7 (скоки 67 і 76,5 м., найдовший скок дня), щойно на пятому місці опинився Брадль (Нім.), сподіваний першун, який у другому скоці стратив рівновагу й хоч не впав, всетаки стратив кілька точок.

В кінцевому висліді, по неофіціяльному обчисленні, Німеччина здобула 96,5 точок, Італія 50,5, Фінляндія 50, Швеція 37, Швайцарія 16 і Словаччина 2 т.

УРЯДОВА КРІЗА У ФРАНЦІЇ

ПАРИЖ, 13. II. — У звязку з передбаченою можливістю заступства марш. Петена адміралом Дарляном, щоденник „Евр" пише:

„Справа урядової кризи, що наступила внаслідок останніх подій у Віші, ще досі не зліквідована. Досі ще нема розділу між функціями голови держави й голови ради міністрів. Флянден не думає знов увійти до уряду, а в листі до марш. Петена заявив, що не є прихильником мундурової політики. Якщо Ляваль удруге відмовився від участи в уряді, то сталося це з тієї причини, що він не хоче продовжувати мундурової політики, бо не може відігравати авторитативної ролі в уряді. Особі Дарляна годі щонебудь закинути, одначе кращий був би на тому становищі Ляваль".

Інші французькі щоденники стверджують, що адмірал Дарлян знаменито орієнтується в положенні Анґлії, та здає собі справу, що тільки Анґлії завдячує Франція ослаблення її сили на морі. Вперше в історії Франції адмірал буде головою уряду. Тому немає найменшого сумніву, що Франція буде державою заходу.

—o—

ПРОГРАНА АНҐЛІЙЦІВ У РУМУНІЇ

РИМ, 13. II. — Ліквідація анґлійського посольства в Букарешті — це анґлійська програна — пише „Месаджеро". Анґлійці покидають край, на якого терені від довшого часу працювали, послуговуючись фальшивими методами. Дальший побут анґлійців у Румунії став неможливий, коли прийшов до влади ґен. Антонеску, що згідно з заповітом Кодряну співпрацює з державами осі.

—o—

Жіночі справи

Символ

(У 17-ті роковини смерти Ольги Басараб).

Є події, навіть із нашої недавньої історії, які вже стали символічними й нераз є вже більш символом, ніж історичною подією, є окремі постаті з нашої визвольної боротьби, які також уже стали символом і самє імя їх вже не звязане з їх життям, лише говорить нам про якийсь один їх чин, що має бути нам прикладом добра чи зла.

Для нас, жінок, імя Ольги Басараб є символом міці духа, витревалости, завзяття — символом збереження тайни, навіть ціною власного життя.

Рік-річно перед кожною з нас — тих щасливих, що знали її особисто, й тих, що пішли її слідами, або бодай зрозуміли всю велич її вчинку — встає у памяти 12-го лютого її дрібна, непоказна ніби-то постать, що виявила таку незломну волю, такого великого духа.

Рік-річно пригадуємо собі з жахом ті страшні, нелюдські муки, які довелось перенести тому слабому жіночому тілу під катуванням польської поліції.

Рік-річно поруч тихого образу, спокійної, але рішучої, живої Ольги встає образ покатованого, скривавленого, покаліченого тіла Ольги-мучениці. Одне в тих образах спільне — міцно затиснені рішучі уста, що в життю веліли говорити лише правду й обстоювати свою думку, — а в смерти затиснулись над тайною, що могла коштувати життя соток інших людей.

І коли рік-річно обходимо й обходитимемо день 12-го лютого, як день слави, то в душі кожної українки, поруч вдячности до Ольги Басараб за її вчинок, поруч подиву — прокидається й почуття гордости, що вона була жінкою. Жінкою, що є прикладом не лише для своїх сестер, але й для багатьох мужчин, що мали може міцне тіло, та слабого духа в ньому.

Леся Українка й Ольга Басараб — це дві кволі жіночі постаті, що ніби говорять, показують нам, до чого мусимо ми змагати. Вони ніби пригадують нам, що в української жінки на першому місці мусить бути вартість духова.

Ольга Басараб піднесла високо стяг української жінки-борця, додала нам гідности, підкреслила одну рису вдачі української жінки: там, де треба — життя своє віддати за добро других.

Не була Ольга Басараб осамітненим випадком у наших змаганнях. Десятки, сотки наших сестер перейшли подібний шлях. Імена їх або знаємо, та не пора ще їх виявляти, або й не знаємо їх зовсім. Але імя Ольги Басараб стало вже символом завзятої мовчанки — збереження тайни.

Харитя Кононенко.

Курс для провідниць молоді

Орґанізуючи цілість національного життя, треба охоплювати всі його ділянки та ставити їх в якнайширшу площину, щоб наша праця не мала характеру вічного дилетантизму, доривочности й поверховности. Нині все життя сильно зрізничковане, бо все йде вперед, а вслід за тим вимагає й новіших метод організації праці, в першу чергу вимагає фаховости.

Не дуже то давні часи, які можна б назвати просвітянщиною, де то людина мусіла бути енциклопедичним збірником і заповнювати всі прогалини громадянського життя. Такий просвітянин давнього типу мусів охоплювати й організувати всі ділянки, від чисто освітньо-виховних, політичних, спортових і ін., на господарських кінчаючи, хоча часто не мав до цього відповідних не то кваліфікацій, але просто знання. Не все вистарчила добра воля, бо фаховости нею заступити не всилі, й тому часто наше громадянське життя мало познаки примітивізму. І коли в початках орґанізації якоїнебудь ділянки це ще сяк-так вдавалося, то в дальшій стадії праці являлося мало що не шкідливим.

Цей період мали ми, на щастя, до деякої міри вже за собою, підготовивши ряди фахових сил до різних ділянок праці. Тепер же тут знову ми вернулися до первісної стадії і замісць фахівців, спеціялістів мусимо користуватися працею людей доброї волі, які мусять братися за кожну роботу, за кожну ділянку, а коли ж не стає тих людей, або коли дану ділянку самою охотою й доброю волею ніяк не всилі опанувати — то вона лишається облогом. Не маємо змоги обчислювати тепер на довшу мету, бо треба достосуватися до нинішнього темпа й використовувати нові умовини по змозі як найскорше й найповніше. Тому також треба часто резиґнувати із довшого вишколу фахівців, а заступати його бодай короткотривалими курсами, які дають найосновніші відомості й вишкіл у даній ділянці праці.

Одною із ділянок, що вимагають доконче фахової підготовки й відповідного знання, є виховання молоді, зокрема фізичне виховання, яке орґанізаційно є приділене до Відділу опіки над молоддю й родиною при УЦК, чи до відповідних рефератів при УДК.

Не буду тут розводитися над самою суттю і значінням фізичного виховання, бо це окрема тема. Йде мені про підкреслення значіння фахового вишколу працівників на полі фізичного виховання, зокрема у звязку з задуманим курсом для провідниць молоді, що його організує в найближчому часі Відділ опіки над молоддю й родиною при УЦК.

В ніякій іншій ділянці не відчувалося такої недостачі фахових сил, як саме в ділянці фізичного виховання. Дві причини складалися на те: утруднений доступ до відповідних вищих шкіл для нашої молоді з одного боку, з другого — брак зрозуміння ваги справи серед нашого громадянства. Аджеж до остатка покутувало в нас переконання й упередження, що студії на вищій школі фізичного виховання — це ж просто ніякі студії.

Ефект був такий, що фахових сил мали ми дуже мало й то в більшості на державних посадах, з яких тим самим і користи було дуже мало, або й взагалі ніякої. Тому то спонтанний зворот молоді до фізичного виховання, а спорту зокрема, не був належно використаний. Про поставлення ж українського фізичного виховання на належну площину в новітньому розумінні не могло бути й мови.

Фахові сили й фахові відомості заступали в нас захоплення, добра воля й зрозуміння одиниць, яким і вдалося сяк-так наладнати українське фізичне виховання. Не від речі буде тут пригадати, що в новітніх державах саме справа фізичного виховання, як і виховання молоді взагалі — дуже високо й поважно поставлена, а на вишкіл провідників молоді й фахівців для фізичного виховання присвячують не тільки велику увагу, але й велетенські грошеві суми.

Відділ Опіки над молоддю й родиною при УЦК ставиться до цієї справи з належним зрозумінням, чого доказом ряд вже відбутих курсів і таборів. Плян зорґанізування **курсу для провідниць жіночої молоді** треба з радістю приняти, бо це взагалі перший в історії нашого фізичного виховання курс, якого метою вишколити провідниць-жінок. Треба сподіватися, що цей курс найде повне зрозуміння й підтримку в першу чергу місцевих УДК, а далі й самого жіноцтва, яке в тій ділянці вже працює, а тепер матиме змогу на 3-тижневому курсі доповнити свої відомості та перейти всесторонний вишкіл. До обговорення подрібної програми курсу ще вернемося. Тут тільки коротко подаємо напрямні цього курсу. Метою курсу, який матиме форму чисто таборову, є вишколити повітових провідниць молоді, які працюватимуть опісля при поодиноких УДК у рефератах опіки над молоддю й родиною, у куренях молоді, організуючи на місцях сільське та міське жіноцтво у роях чи в чотах.

Курс відбудеться у Криниці, отже тим самим дасть і змогу учасницям перейти лещетарський вишкіл. Передумовою успіху курсу є склад учасниць. Повинні це бути жінки, що вже працювали в ділянці виховання молоді, а фізичного виховання зокрема, та які просто зобовяжуться по скінченні курсу йти на працю в терен.

Без пересади можна сказати, що на цьому курсі повинна бути еліта жіночої молоді, її актив, який матиме змогу поширити й поглибити свої відомості для цієї преважної праці.

Д. Р.

З ПРАЦІ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ПРИ КРАКІВСЬКІМ УОТ.

У понеділок 10. II. ц. р. відбулися ширші сходини членів Жіночої Секції при УОТ. Жива тема реферату та її актуальність і порушені в ньому референткою думки про сучасні завдання жіноцтва — викликали відгук у приявних і вивязалась прецікава та оживлена дискусія.

Треба відмітити, що на цих сходинах помітна була приявність нових осіб, що приступають до праці, а це вже дуже відрадне в наших умовинах явище.

В середу, 12. II. ц. р. відбулись заходом Жіночої Секції при УОТ та при допомозі жіночої чоти при місцевім Курені Молоді **святочні сходини**, присвячені памяті **сл. п. Ольги Басараб.**

Гарна декорація, з вогнем на жертвеннику, почесна сторожа юначок, дібрані змістом та гарно виконані вступна промова й деклямація, а головно цікаво й оригінально опрацьований реферат, надали святові відповідного торжественного настрою й залишили глибоке враження на приявних, що зібралися в більшому гурті.

ЖІНОЧИЙ ТАБОР У КРИНИЦІ.

Як довідуємося, в Відділі Опіки над молоддю й родиною при УЦК відбудеться жіночий табор у Криниці з кінцем лютого або з початком березня. Метою цього курсу вишколити провідниці молоді, що повели б працю на терені поодиноких УДК. Відповідно до цього й зладжена програма, що охоплює цілість фізичного виховання враз із спорідненими ділянками виховання молоді. Цей 3-тижневий курс виповнив би прогалину, яка істнує в ділянці фізичного виховання, зокрема вишколив би ряд фахових сил.

Фінансові умовини доволі догідні: денно 3 зол. й одноразове вписове 20 зол. Невиключені також і стипендії для поодиноких курсанток. З другого боку і УДК підуть з певністю назустріч та допоможуть своїм кандидаткам фінансово.

Зазначуємо, що з курсом буде получений також і лещетарський вишкіл.

НЕ БУДЕМО СИДІТИ, ЗАЛОЖИВШИ РУКИ.

„Під лежачу колоду — вода не біжить" — каже народня приповідка. Коли чогось хочемо осягнути, щось для себе корисне здобути, мусимо над тим попрацювати, мусимо з місця рушити, бо інакше підгниємо і спорохнявіємо як та колода, що її вода навкруги обминає. Якщо хочемо поправити свою долю, своєї родини і свого народу, — не осягнемо нічого, доки будемо лише нарікати та від когось помочі ждати. Коли ж почнемо самі над собою і своїми працювати, напевно матимемо добрі висліди. Почнуть нами люди цікавитись, а там хтось у нашій праці й допоможе нам.

Переживаємо сьогодні бурхливі часи. З одного боку ніби вони й прикрі і важкі, бо ж матеріяльно нам тепер через війну скрутніше, а з другого боку й маємо великі полекші. І Церкви нашої нам не чіпають, віри своєї вирікатися не змушують і рідною мовою говорити не боронять, маємо й свої народні та різні фахові школи. Отже наше духове й наше національне життя може сьогодні свобідно розвиватися, а тут ми маємо великі занедбання, великі недостачі, багато нам праці над собою і своїми ближніми треба, щоб ті недостачі усунути.

Тому наша українська жінка селянка, наша мати не сміє сьогодні усуватися від життя, сидіти у своїй хаті зі заложеними руками і ждати, що хтось її прийде рятувати, хтось їй допоможе. Треба нашим жінкам братися до роботи самим, треба гуртуватися разом і те, що занедбане, здоганяти, поповнювати. Праця мусить іти жваво й весело, а тоді матиме вона добрі висліди. Одиниці, кожному зокрема, важче щось осягнути ніж разом, спільними силами. Громада — це великий чоловік і до цієї громади треба всім нам горнутися.

Не сидімо з заложеними руками і не ждім, що хтось нам прийде помагати, бо за той час може й хата над головою згоріти і життя коло нас перейде, а ті, що сьогодні в нашій праці нам волю дають і помогти хочуть, можуть потрактувати нас як ту спорохнявілу колоду, яка тільки течію чистої води затримує.

Новинки

КАЛЕНДАР.

ЛЮТЕНЬ.

14. Пятниця — Мч. Трифона
15. СУБОТА — СТРІТЕННЯ ГОСПОДНЄ

ПРИ ВИСИЛЦІ ГРОШЕЙ ДО „УКРАЇНСЬКОГО ВИДАВНИЦТВА" (з Німеччини), просимо докладно подавати, на що призначені гроші й докладно писати свою адресу латинкою.

— Подаємо до відома, що

фізичних карт чорноморських країв

ПІДЛІПЛЕНИХ ПОЛОТНОМ

не будемо мати на складі, й тому просимо їх не замовляти.

Зате маємо на складі карти в інших оправах, як це подаємо відтепер у наших оголошеннях.

— ВСІМ ТИМ, ЩО ЗАМОВИЛИ в нас бібліотеки, а ще до цього часу їх не одержали, подаємо оцим до відома, що з причини переносу книжкового маґазину зайшла мала перерва у висилці. На один тиждень здержуємо висилку бібліотек. — „Українське Видавництво".

— УКРАЇНСЬКЕ ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО В ПРАЗІ. »Запорожець за Дунаєм« оперету Гулака-Артемовського відіграють у Празі II. в салі »Мештянскої Беседи«, Владіславова вул. ч. 20 дня 15. II. в год. 19.30 для вшанування памяти корифея українського театрального мистецтва П. Саксаганського, що помер осінню м. р. Виставу влаштовує окремий комітет. Виступають оперова співачка проф. Вера Мора, оперовий співак з Оломовця Е. Гакев, оперовий співак М. Забейда, артист укр. театру »Просвіти« з Ужгороду д-р Р. Кирчір та солістка українського церковного хору п. Орися Мільфайтова. Режисер інж. Г. Стадникова, капельник д-р Ю. Гаєвський. З початком березня ц. р. має почати свою діяльність постійний український театр, якого орґанізацію переводить колишній дир. Державного Театру »Нова Сцена« в Хусті Августин Шереґій. — О-КО.

— У ГРАЦУ відбулися 1. лютого загальні збори українського студентського товариства „Січ". До нової управи ввійшли: Веремчук Єфим — голова, Кендзьор Осип — заст. голови, Фреїшин-Чировський Микола — секретар, Шевченко Юрій — скарбник, Небожук Теодор — бібліотекар, Цурковський Роман — член. До Контрольної Комісії ввійшли: Мартинюк Андрій, Долгий Олександер, Митюк Льоґін.

— ДРУГИЙ РЕЦИТАТОРСЬКИЙ ВЕЧІР відбудеться у Кракові в неділю 16. лютого в рямах акції зимової допомоги УДК—Краків. Відомий наш рецитатор, м-р Юліян Ґеник-Березовський рецитуватиме твори Василя Стефаника на тлі стилевих декорацій проф. Марії Гарасовської-Дачишинової. Початок в год. 19.

— У СПРАВІ »АРҐОНУ«. Всіх, що потерпіли внаслідок зловживань представників фірми »Арґон«, фабрики печей »Самопал« у Варшаві, вул. Жимірського 111, — Кримінальна Дирекція у Кракові, вул. Пендзіхів 25, взиває зголоситися до дня 1. березня 1941 р.

— НІМЕЦЬКО-НІППОНСЬКИЙ СОЮЗ оснували в Кобе. Його завданням буде поглиблення тісних взаємин між обома краями.

— ФРАНЦІЯ звернула Еспанії деякі твори мистецтва, що їх зрабували ще наполеонські війська, опісля червоні війська підчас домашньої війни.

— В НОРВЕҐІЇ зловлено цього року оселедців на 3,400.000 кг.

Короткі вістки

= ШЕФ НІМЕЦЬКОЇ ПРЕСИ, д-р Дітріх, виголосив перед представниками дипльоматичного корпусу промову про пресову політику Великонімеччини підчас війни.

= В РУМУНІЇ живе 550.000 німців. У Германштаті відбулося недавно зібрання німецької національної ґрупи.

= ЕСПАНСЬКИЙ ЦИВІЛЬНИЙ ЛІТАК, що летів з Канарійських островів до Еспанії, напав один французький ловецький літак, обстріляв зі скорострілів і він мусів був осісти на французькій території. Вбито механіка, багато подорожних поранено. Літак з почтою сконфіскували, подорожних увязнили.

= КОРЕСПОНДЕНТ »Ню-Йорк Таймса« повідомляє з Шанґаю, що ніппонські літаки зовсім знищили бурманський шлях та всі мости. Тому китайський уряд уже більше не зможе вживати цього шляху для привозу воєнного матеріялу зза кордону.

= ВІДПОРУЧНИК Рузвелта Уілкі, що їздив до Анґлії, вже вернувся до Америки. Він сказав, що годі собі уявити більше знищення, як те, що його спричинили своїми налетами німці у Кавентрі.

= ПРЕДСТАВНИК американського летунського промислу заявив, що треба ще двох літ часу, щоб віддати до вжитку бомбові літаки, що їх складові частини тепер виробляють заведення автомобільного промислу.

Малий фейлетон

Несвідомість

Мій сусід зажурився. Посада йому «спухла», що за нею два місяці побивався.

— Підставив мені ногу, чортів син... — жаліється мені сусід.

— Хто?

— Мій добрий знайомий. Саме він був референтом при вирішуванні тієї справи.

— Мусіла бути причина...

— Причина... Ніяка. Така вже моя доля.

А я всетаки поцікавився тією долею.

Довідуюсь через сторонніх у референта чому?...

— Не подобається він мені — заявив референт. — Непевна людина, бо, подумайте: знає мене дуже добре, ще звідти і ніколи навіть не вклониться...

— Ага!

Тепер уже мені ясно.

Мій сусід мабуть на голову впав. А може така в нього несвідомість, або я знаю...

Біжать собі роки за роками, темпора мутантур, як той казав, кольосальні переміни, тощо, а сусід старосвітських законів ще придержується.

З уваги на своїх десять літ надвишки, з уваги на те, що він, мовляв, заслужений чи старший, хоче голопятник, щоб високий урядовець та ще референт його перший собі пригадував і перший здоровив на вулиці, чи де там.

Це пахне ароганцією...

Вгинається мій сусідисько під зайвим балястом старосвіччини й не бачить, сердешний, перемін навкруги себе.

Не бачить, що безробітний здоровить тепер того, що має роботу, той, що в плащі, того, що в кожусі, безгрішний грішного, той, що йде сходами, того, що іде віндою і т. д.

Не розуміє, що тут узагалі вирішають ані літа, ані заслуги, чи якісь інші цінності, а просто добрий нюх, так само, як у співі добрий слух.

Не розуміє цього сусід мій і живе в заскорузлій старосвіччині, в несвідомості та ще й жаліється, що доля йому тиче дулю під ніс.

ШУМ.

ПАМЯТІ ОЛЬГИ БАСАРАБ

Дня 11. лютого ц. р. у краківській греко-католицькій церкві місцевий парох, о. д-р крил. П. Хрущ з о. крил. Лободичем і о. М. Федоровичем відправив в год. 19-ій заупокійну панахиду за душу **сл. п. Ольги Басараб**. Співав гарно, як усе, мужеський хор „Сурма". Українське громадянство Кракова, головно жіноцтво й молодь, заповнили не тільки церкву, але й ціле подвіря, а ще багато осіб стояло на вулиці, перед церквою.

Після панахиди в год. 20-ій, заходом Секції колишніх пол. вязнів при УДК відбулися святочні сходини, присвячені памяті Ольги Басараб. Простору салю при вул. Льоретанській 18 виповнило вщерть українське громадянство. Були представники УЦК, УДК, багато визначних громадян і громадянок.

Святослава Березовська віддеклямувала з чуттям настроєву поему Лесі Українки „Грішниця". Відтак Марта Войтків виголосила змістовну промову, закінчуючи її присягою на вірність ідеалам, що за них життя віддала Покійна Ольга Басараб. З черги о. Зенон Нарожняк виголосив по мистецьки виїмок з поеми Корнила Устіяновича „Галич". Вкінці Микола Біґун виголосив спомин про перші роковини смерти сл. п. Ольги Басараб у Бриґідках у 1925 р., що їх відсвяткували вперше українські вязні з наказу тодішнього вязня, полк. А. Мельника. Ці спомини, виголошені незвичайно ядерно й мовою військових звітів, викликали помітне враження.

Національним гимном закінчено ці святочні сходини.

Про святочні сходини, що їх уладила Жіноча Секція УОТ разом з Куренем Молоді, є окрема згадка на „Жіночій Сторінці".

—o—

Великі втрати анґлійського летунства

БЕРЛІН, 13. II. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:**

Один німецький підводний човен затопив **21.500** т. ворожого торг. вантажу.

На морі довкола **Анґлії** німецькі боєві літаки вдатно атакували ворожі кораблі, затопили один торговельний корабель містоти **7.000 т.** та поважно ушкодили два інші кораблі.

Впродовж дня ворог знову намагався налітати на зайняті терени над побережжям Каналу Ля Манш, але його зусилля не вдалися. Ворог знову втратив 4 літаки — два у летунських боях, один від вогню протилетунської артилерії та один від вогню морської артилерії.

Минулої ночі ворог скинув на північно-західню та середню Німеччину невелике число розривних та запальних бомб. Вони впали на мешкальні дільниці. За виїмком невеличкої кількости вбитих серед цивільного населення, матеріяльні шкоди дуже малі.

Вже докладно устійнили, що німецькі далеколетні літаки підчас атаки у дні **10. II.** на британський конвойований транспорт на захід від побережжя Портуґалії затопили загалом 6 ворожих торґовельних кораблів загальної містоти **22.500** тон.

Тепер повідомляють, що підчас ворожої атаки на терен Німеччини вночі з 10. на 11. II. німці зістрілили 5 ворожих літаків. Тому загальне число літаків, що їх німці знищили 10-го та вночі з 10. на 11. II., збільшилося на 38 машин.

Акція італійського летунства

РИМ, 12. II. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

На **грецькому фронті** сутички стеж і діяльність артилерії. В останніх днях особливо відзначилася 4-та ескадра італійського летунства. Вона співпрацювала з діями сухопутніх відділів, що постійно й успішно атакували ворожі відділи. Летунські частини дальше бомбардували вчора комунікаційні шляхи, оборонні становища та ворожі відділи. Італійці обкинули згадані обєкти розривними бомбами та обстріляли їх скорострілами. Не менш успішно бомбардували італійці військові обєкти у **Превесі** та **Лярíссі**.

Ескадри ловецьких літаків зaатакували у спадному леті летовище в **Янїні** й знищили на ньому 12 ворожих машин типу Ґловстер. Одночасно італійці зістрілили два ворожі літаки, що хотіли припинити італ атаку.

Один італійський літак не вернувся. Його пільот врятувався на легкопаді.

У Північній Африці нічого особливого.

У Східній Африці йшли вчора завзяті бої в околиці **Керен.** По обох боках брали в них участь летунські ескадри. Одна ворожа змоторизована кольона зайняла **при допомозі** летунства **місц. Афмаду** у країні **Джуба.**

Італійська протилетунська **артилерія** зістрілила над **Кенією 4** ворожі літаки. **Крім** цього італійці зістрілили над **Суданом** один літак типу Ґловстер.

Ворог налітав на летовище **в Аддіс Абебі.** Згинуло тоді 9 осіб, у цьому двох туземців. Кілька осіб ранили. Спричинені **матеріяльні** шкоди невеличкі. Вночі з 11. **на 12.** II. британські літаки скинули кілька **бомб на** Катанію, але не заподіяли поважних **втрат**

При всяких оголошеннях, що їх надсилають до Адміністрації для вміщення в часописах, треба надсилати одночасно належитість та подати, чи оголошення має бути вміщене в ЩОДЕННИКУ „Кр. Вісті" чи ТИЖНЕВИКУ, чи, може. в ОБОХ часописах.

З українського життя

ЯРОСЛАВЩИНА.

ВІДВІДИНИ ШЕФА ДИСТРИКТУ В ЯРОСЛАВІ.

В середу 5. ц. м. загостив до Ярослава шеф краківського дистрикту Д-р Вехтер. В салі німецького касина зібралися урядовці староства та інших установ, начальники громад цілого округа та директори українських шкіл. Губернатора повітав місцевий староста Д-р Айзенльор, після чого Д-р Вехтер виголосив промову про завдання адміністрації в обличчі сучасної війни та про осяги, що їх має німецька влада на тутешніх землях. Від місцевої самоуправи говорив посадник Ярослава-села Тиральський, висловлюючи подяку з того приводу, що губернатор відвідав ярославську округу, причому саля гучними окликами „Слава!" та „Хай живе!" привітала достойного Гостя.

Губернатор подякував промовцям і висловив своє задоволення з ярославського округа, яке стоїть на першому місці, щодо доставлених контингентів у цілому краківському дистрикті. Після полудня Д-р Вехтер відїхав до Перемишля.

ПЕРЕВОРЩИНА.

УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ В ПЕРЕВОРСЬКУ.

Дня 19. січня ц. р. відбулася історична для Переворська подія, Свято Водохрещі, якого, сміло можна сказати, не було тут від кількох сот літ. Воно не відбувалося від тієї пори, відколи в Переворську не стало церкви. А вона була тут, бо живе серед народу переказ про неї до сьогодні і навіть вказують місце, де вона стояла.

Перед теперішньою війною Переворськ належав з кількома своїми греко-католиками до парохії села Миротин, віддаленого на 4 км., села дуже спольщеного. До тієї парохії належить також с. Грязка, також спольщене село. Тоді вже здавалося, що в Переворську не тільки українців, але й греко-католиків зовсім нема.

Тому то день Водохрещі лишиться памятним для переворщан. У ясну соняшну днину вулицями міста перейшов величавий релігійний похід, у якому взяло участь кількасот людей. Провадив його о. Зеленяк в асисті о. Мулькевича. Напереді йшов інж. А. Скрипченко, душа українського Переворська, його пробудник і меценат, разом з головою Делегатури УДК д-ром Левинським і головою УОТ інж. Дідичем. В руках у них воскові свічки, а на устах — українська коляда, яка від віків не лунала на тих дорогах. А там далі в карних рядах відділ охоронної сторожі цукроварні й українське громадянство Переворська.

Дійшли до річки. Сріблиться ледяний хрест, а на його тлі уставлений престіл. Гомонить Йорданська пісня „Явився еси днесь вселенній...», а душа росте, що по віках вона загомоніла знову в Переворську у своїй славі й величі. Богослужба кінчається, душпастирі освятили воду, а народ набирає її, щоби нею освятити відновленого духа і домівки. Містерія нашого обряду збудилася в Переворську й оставила в його мешканців незатертий спомин та вдяку для ініціяторів того свята.

На жаль, не доцінив ваги цього моменту парох с. Миротина, о. К., бо хоч повідомлений, не прибув з процесією до Переворська, а навіть не подбав, щоби люди з сіл його парохії своєю присутністю звеличали це свято. А була нагода скріпити й піднести на дусі цих людей, наповнити їх серце надією на краще майбутнє нашого народу по стількох насміхах над ними й погорді для нашого обряду. Цього моменту не відчув о. парох.

У доповнення цього радісного й історичного для Переворська дня прийшла ще вечірня вистава „Наталки Полтавки» в салі німецького касина. Аматори Переворська не повстидалися б з тією виставою і перед глядачами великого міста. Це вповні оцінювала місцева публика, яка виповнила салю касина й нагороджувала виконавців рясними оплесками. Всі турботи дня забулися на пару годин, а на салі панувала атмосфера з часів урядування Возного та Виборного, їх сватання Наталки з Полтави. Раз-у-раз лунав щирий, невимушений сміх, що дав повну сатисфакцію артистам, які його вичарували своєю грою у слухачів і видців.

Учасник.

ЛЮБЛИНЩИНА.

ОКР. СОЮЗ КООПЕРАТИВ У ТОМАШЕВІ ЛЮБЛ.

Томашів люблинський, що до війни мав 12.000 населення, в більшій частині жидівського, сьогодні внаслідок воєнних операцій частинно спалений. За часів польської влади про якесь життя українців не було ніякого сліду, тому тепер треба було починати працю від основ. Гурт галичан почав організувати Окружний Союз Українських Кооператив. Праця в Союзі в початках була доволі важка, бо не було ніяких фондів, а дальше й фахових людей. Наші села вкладають паї до Союзу, закуповують товари й Союз росте з кожним днем. Союз дістає фахові сили, роздобуває фонди, здобуває магазини.

Окружний Союз Українських Кооператив у Томашеві любл. засновано 31. XII. 1939 р. Організаційно обєднує він тепер 88 кооператив. Власне майно Союзу виносить 130.000 зол., торги за 1940 р. виносять 1,900.000 зол. Союз веде відділи: Томашів любл. — торговельно-збутовий, Замість — торговельний і Лащів — збіжевий. Союз має 38 службовиків.

У днях від 1. XII. до 21. XII. 1940 р. відбувся 3-тижневий кооперативно-освітній курс, на який вписалося 44 кандидатів. Оплата за курс враз із харчами й помешканням виносила 30 зол. Однак, щоб дати можливість здібним і незаможним кандидатам скористати з курсу, оплату знижено, а незаможних звільнено від неї. Викладових годин на курсі було 147. Прелегентами на курсі були: дир. І. Винник — торговельна кореспонденція, коопер. право, торговельна аритметика й калькуляція; дир. Т. Качалуба — книговедення; м-р Я. Гнип — теорія кооперації (враз із історією кооперації), народне господарство та українська література; О. Домбровський — товарознавство; М. Кушнір — організація збуту сільсько-господарських продуктів; В. Колцьо — історія й географія України; д-р Л. Хруцький — гігієна. — Курсанти мали збірне помешкання. Обозним був М. Петерко. Курс покінчило 37 учасників. На закінченні курсу промовляв до курсантів нач. дир. Союзу Хархаліс Микола, що вказав їм на важне завдання як передовиків і пробоєвиків села. Курс закінчено роздачею посвідок покінчення курсу та спільною знимкою.

ОГОЛОШЕННЯ

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., ¼ сторінки 180 зол., ⅛ сторінки 150 зол. 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередну адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини начеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чітку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, ІІ. Тел. 230-39
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79